



SVĚTLO



TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

7. ČÍSLO / XXVI. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

18. ÚNORA 2018

Z obsahu:

**Bohoslužba slova,
dialog mezi Bohem
a jeho lidem**

Katecheze Svatého otce
Františka při generální
audienci 31. ledna 2018,
nám. Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Svatý Polykarp
Libor Rösner
- strana 4 -

O svátostech (3)
Biřmování
- strana 6 -

A na konci ještě modlitba
P. Dieter Biffart FSSP
- strana 7 -

Jak se Ježíš modlil?
Dr. Peter Dyckhoff
- strana 9 -

**Evropský soud pro lidská
práva: Zelená pro Ježíše
a Marii v reklamě**
- strana 10 -

Ani oko nevidělo... (15)
F. J. Boudreaux SJ
- strana 11 -

**Potkala jsem Toho,
který mě stále miloval!**
- strana 12 -



A na konci ještě modlitba

Modlitba je život duše. Bez modlitby duše umírá. Přesto se ve všedním dnu vynořují různé obtíže.

Už jste se dnes pomodlili? Ano? Nebo ne? Tak nějak mimochodem? Nebo jste si vědomě vyhradili čas a klid pro Něho: pro Boha, z jehož rukou všechno dostáváme? Toto poslední je krásné, ale není pravidlem pro každého z nás.

Asi to znáte. To a ono je naléhavé a najednou den končí a napadne vás, že jste se ještě nemodlili, nepozvedli své srdce ke svému Stvořiteli, ale spíše jste na Něho téměř zapomněli. A když by po vykonané práci zbyla chvilka pro modlitbu, je člověk tak unavený na to, aby se modlil! Snad jenom poslední, už poloospalý večerní pozdrav k nebi... a už usínáte. I když jsou bezpochyby v životě situace, kdy se nedá najít mnoho času pro modlitbu, nesmíme se vymlouvat a zapomínat na výzvu Pána: „Modlete se stále!“ (srov. Lk 18,1) Příkaz ke stálé modlitbě nám ukazuje nutnost modlitby, připomíná nám, že se jedná o přežití naší duše. Na tělo nezapomínáme a stále mu dáváme, co potřebuje k životu. Dýchání, pití, jídlo – bereme tyto úkoly s velkou samozřejmostí, takže se tělo vůbec nepotřebuje domáhat toho, co potřebuje.

U požadavků duše tomu tak často není. Ale ona k přežití potřebuje svého Tvůrce, s nímž se spojuje modlitbou. Modlitba je současně dýcháním duše. Často zapomínáme na absolutní nutnost modlitby pro náš nadpřirozený život, což má za následek, že modlitbu zanedbáváme, je povrchní, až úplně propadne do zapomnění. V takových okamžicích si má křesťan znovu uvědomit, že je vyzván, aby se chopil záchranného kruhu modlitby, aby nezahynul ve víru světa a tohoto času. Svátý Alfons rozhodně poznamenává: „Ten, kdo se modlí, bude jistě blahoslavený. Ten, kdo se nemodlí, bude jistě zavřeny. Všichni blažení přišli do nebe jenom skrze modlitbu. Všichni zavřeni jsou v pekle proto, že se nemodlili. Kdyby se naučili modlit, nebyli by zavřeni.“ (sv. Alfons z Liguori, *Moc modlitby*) Bůh chce jistě lidem darovat věčný život, ale milost k tomu se nám dává skrze modlitbu.

Kdo se vydá do školy modlitby, udělá zkušenost, že čím více se modlí, tím více získává zálibu v modlitbě. Čím méně se člověk modlí, o to těžší a nezáživnější modlitba je. Ovšem nestačí jenom mnoho se modlit: „Ve svých modlitbách nebudte mnohomluvní jako pohané.“ (Mt 6,7)



Modlitba není jako maraton, který se odběhá a hodí za sebe, nýbrž je to setkání s Trojjediným Bohem a s obyvateli nebe. Modlitbou dostáváme současně přístup k trůnu Božímu. Vědomí osobního setkání duše se svým Pánem je důležité, aby se modlitba nestala prázdným, bezmyšlenkovitým a mechanickým odříkáním formulí, které chceme rychle mít za sebou, a aby pro nás neplatila výtku: „Tento lid je při mně slovy a oslavuje mě svými ústy, ale jeho srdce je ode mne daleko.“ (Iz 29,13) Je dobré si stále uvědomovat, že při modlitbě pozvedáme svá srdce k „Pánu zástupů“ (srov. Iz 6,3), jehož nádhera otřásá anděly.

Aby byla modlitba plodná, je snaha o zbožnost rozhodující: „Dříve než se začneš modlit, připrav svoji duši a nebuď jako člověk, který pokouší Pána.“ (srov. Sir 18,23) To v důsledku znamená, ber vážně, že Bůh je přítomen! Být si toho vědom znamená zaujmout vnější postoj, který podporuje hnutí srdce. Protože právě proto, že modlitba je setkání, vyžaduje vedle ústní mluvené modlitby také tiché, uvážlivé naslouchání a pozornost před Bohem. Co bychom řekli o nějaké osobě, kterou jsme potkali a která nás nepřipustila ke

ku se před zápasem mazat olejem, aby mělo kluzké tělo a lépe vyklouzli protivníkovi z útočného chvatu.⁽⁷⁾ V životě křesťana jde ale více o duchovní boj. Před pokoncilní liturgickou reformou byla forma, tj. slova, která udělovatel biřmování říká během mazání olejem: „Znamenám tě znamením kříže a posiluji tě křížem spásy ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.“ Liturgická reforma změnila formu (slova) na: „Přijmi pečeť daru Ducha Svatého“, což odpovídá jedné formě používané v řeckém obřadu. Platné jsou samozřejmě obě. Forma pro biřmování není, tak jako u křtu, striktně dána a dle názoru mnoha teologů musí být pro její platnost vyjádřeno „poznámenání“ a „posílnění“. Proto jen „přijmi Ducha Svatého“ nestačí (protože Duch Svatý je přijímán ještě ve svátosti křtu a svěcení). Ještě bývá zvykem, že biskup udělí biřmovanci políček se slovy: „Pax tecum – Pokoj s tebou“. To ovšem nepatří k obřadu biřmování, nicméně je to symbol pronásledování a tupení, které musí křesťan snášet pro víru. Na závěr se nad všemi biřmovanci modlí a žehná jim.

(Pokračování)

Poznámky:

- (1) Kromě těchto pasáží z Pisma je tu i tradice církve.
- (2) Srov. P. Karl WALLNER, *Die sieben Sakramente*, St. Benno Verlag, 2013, str. 8.
- (3) Viz CIC, kán. 887.
- (4) Viz CIC, kán. 891.
- (5) Kánon 788 *Kodexu kanonického práva* z roku 1917 stanoví: „I když se udělení svátosti biřmování v latinské církvi příhodně odkládá na přibližně sedmý rok věku, možno ji nicméně udělit také dříve, očitne-li se dítě v nebezpečí smrti nebo zdá-li se to udělovateli z pádných a závažných důvodů být radno.“
- (6) Křížmo je směs olivového oleje a balzámu. Křížmo světi biskup na Zelený čtvrtek s ostatními svatými oleji. Olivový olej naznačuje milost Ducha Svatého, kterou biřmovanec bude posílněn k boji proti nepřítelům spásy. Balzám naznačuje, že se biřmovanci uděluje milost, aby se uchoval čistým od hnilyby hříchu a aby zbožným životem šířil vůni ctností. Znamení kříže na čele povzbuzuje biřmovance, aby bez bázně vynával srov víru v Ježíše Krista ukřížovaného. (Srov. František TOMÁŠEK, *Katechismus katolického náboženství*, Michael 2012, čl. 124)
- (7) Srov. P. Matthias GAUDRON, *Sedm pramenů milosti*, Dědictví svatováclavské, 2014, str. 32.

slovu? To platí také o modlitbě, abychom se ztišili a nechali mluvit Boha.

K přípravě duše na setkání s Bohem je významná také volba pokud možno příhodného času a vhodného místa pro zbožnost. Kdo si udělá čas pro Boha tenkrát, když nemá čas na nic „důležitějšího“, upadá do nebezpečí, že nebude stavět Boha na první místo v životě, jak nám říká první přikázání. Láska k Bohu vybízí člověka k tomu, aby přebýval rád u Boha a daroval mu „cenný“ čas, který by mohl použít také pro jiné věci. Když se například někdo modlí růženec jenom při jízdě autem, když nemůže zařizovat nic jiného, ten nemůže nikdy dosáhnout hlubokého bohatství této modlitby.

Nemůžeme se ovšem divit, že vždycy nastanou životní situace, v nichž je čas úzce omezen mnohotvárnými povinnostmi stavu. Pomysleme na úkoly otců a matek od rána do večera. V těchto napnutých časech nemá křesťan přesto zapomínat, že je vždycy povolán, aby modlitbou udržoval svoji duši při životě. Tady pomáhá stále znova si krátce Boha připomínat a volat k Němu: „Pane, požehnej moji práci“ nebo „sláva Bohu Otci“, nebo vyslat nějakou střelnou modlitbu. Kdo vyjádří střelnou modlitbou, že má v sobě touhu po přítomnosti Pána, ten zakusí, že se Bůh nedá překonat ve své velkodušnosti. Dá nám na základě naší touhy to, co by nám mohl dát, kdybychom mu mohli věnovat více času. Láska k Bohu dělá člověka vynalézavým: Dává nacházet příležitosti k soustředění před tváří Pána tam, kde jiní nevšímavě přecházejí, hnáni spěchem života, do duchovní vyprahlosti.

Vedle vyhledání času má stejný význam vyhledání vhodného místa: „Když se pak modlíš ty, odeber se do svého pokoje, zavři za sebou dveře.“ (Mt 6,6) Těmito slovy chce Pán zabránit nejenom přístupu diváků při modlitbě, nýbrž pozvat také ke



ztišení na místě, kde člověka nemůže nic rozptylovat. Ten, kdo se při modlitbě nechce vyhýbat všednímu shonu, může se řídit příkladem sv. Kateřiny Sienské. Když se v jejím domě dověděli, že se zasvětila Bohu, vzali jí její vlastní pokoj a zahrnuli ji úkoly, aby už nemohla najít příležitost k modlitbě. „Starý nepřítel, jehož zálučné úklady toto všechno způsobily, posílil děvče s pomocí Boží právě tam, kde doufal, že je zlomí. Protože žádné z těchto opatření nemělo vliv na Kateřinu, která si vytvořila, vedena Duchem Svatým, ve svém srdci tajné místo. Toto nechtěla opustit kvůli jakékoliv vnější práci. Dříve, dokud ještě měla svoji vlastní komůrku, se zdržovala částečně v ní, částečně vycházela ven. Teď však, když si vytvořila komůrku ve svém nitru, kterou jí nikdo nemohl vzít, docházelo k tomu, že prodlévala stále v ní.“ (Rajmund z Capuy, *Život sv. Kateřiny Sienské*)

Ten, kdo se snaží vytvořit si čas a místo a před modlitbou se na okamžik zastaví, aby si uvědomil, že se staví před tvář Boží, vytvoří si dobré podmínky pro zbožnou modlitbu.

„Co ale, když se přesto rozptýluje, myšlenky utíkají na všechny strany, jenom ne k Bohu, nebo dokonce pocituje omrzelost?“ Taková „vyprahlost“ v modlitbě může mít více příčin:

Určitě d'ábel nemá žádnou radost z modlitby. Někdy křesťanovi modlitbu zoskliví tím, že ho v těchto svatých chvílích trápí, zcela ve smyslu, že se „možná nechá

od toho odvrátit“. Naši odpovědi na to je: Neúnavně pokračovat v modlitbě! Zlému nepříteli nechceme dělat žádné pomyslení. Proto se máme v takových zkouškách pokořit a rozhodně zůstat modlitbě věrní.

Často předchází pokroku na cestě k Bohu vnitřní boj v modlitbě. Svatá Jana Frémiot de Chantal žila po mnoho let ve velké vyprahlosti. Vytrvale se modlila dále a Bůh odměnil její věrnost korunou svatých. Neboť zkoušky v modlitbě chtějí modlicímu se pomáhat, aby se jeho láska k Bohu pročistila. Nemáme v modlitbě hledat útěchu, nýbrž Boha Těšitele. Kdo se modlí proto, že se cítí dobře, najde na konci sám sebe a nikoliv Pána. „Láska nespočívá ve slastných pocitech zbožnosti, nýbrž v rozhodnosti vůle líbit se Bohu ve všem.“ (sv. Tomáš Akvinský) Láska k Bohu roste v dobách očišťování – když nic necítíme, a přesto se vytrvale modlíme. Tehdy je naše láska k Bohu pravá.

Když jsme v modlitbě nedobrovolně roztržiti, není to žádný hřích. Pokračujeme dále v modlitbě, neopakujeme ji – nýbrž předejme naše slabé modlitby do rukou Matky Boží, která svojí přímluvou dokoná, čeho naše slabost nedosáhla.

Obtíže při modlitbě mohou být příležitostí k tomu, abychom se pokořili, místo toho, abychom vlastními silami mohli předstoupit před Boha, jak názorně ukazuje podobenství: „Farizeus stál a sám pro sebe se takto modlil: »Bože můj, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyřídíšu, nespravedliví, cizoložníci nebo také jako tenhle celník...« Celník stál opodál, neodvažoval se ani pozvednout oči k nebi, ale bil se v prsa a říkal: »Bože můj, smiluj se nade mnou, hříšníkem!« Říkám vám: on odešel domů ospravedlněný, ten druhý nikoli.“ (Lk 18,11–14)

Postní doba nás chce oddělit od pozemských záležitostí, abychom měli více času pro ty nebeské. Využívejme tedy předvelikonoční doby pokání k intenzivní a vědomé modlitbě, snažme se vytvořit si podmínky pro zbožnost, abychom nechápali modlitbu jako dodatečnou zátěž ke všedním povinnostem, nýbrž aby byla odpovědí na pozvání Pána: „Přijďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a prohýbáte pod břemenem, a já vám ulehčím.“ (Mt 11,28)

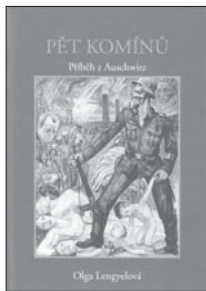
*Z Informationsblatt der Priesterbruderschaft St. Petrus 2/2016
přeložil -mp-*

Papež František vyhlásil při modlitbě Anděl Páně v neděli 4. února všechny věřící ke
**ZVLÁŠTNÍMU DNU POSTU A MODLITEB
ZA MÍR VE SVĚTĚ,
a to v pátek 23. února 2018.**

Obětovat se má tento den především za obyvatele Demokratické republiky Kongo a Jižního Súdánu.
Připojme se i my, čtenáři Světla!



HRDINSKÁ SVĚDECTVÍ, ŽIVOTNÍ OSUDY



**PĚT KOMÍNŮ • PŘÍBĚH
Z AUSCHWITZ**
*Olga Lengyelová • Překlad z angličtiny,
související texty a editorské práce Eva
Fleischerová • Odpovědný redaktor
Martin Bohumil Brauner*

Předlohou pro titul *Pět komínů* byla kniha Olgy Lengyelové *Souvenirs de l'au-dela* (Vzpomínky z jiného světa, Paříž, 1946).

Autorkou je maďarská Židovka, jež byla v květnu 1944 společně se svojí rodinou, tj. rodiči, manželem a dvěma syny, deportována do koncentračního tábora Auschwitz-Birkenau. Olga, která se zakrátko stala členkou týmu táborové ošetřovny, barvitě líčí realie koncentračního tábora, každodenní život v něm a seznamuje čtenáře s některými internovanými osobami, jakož i s „představiteli“ tábora – veliteli, dozorkyněmi. Rovněž zmiňuje Dr. Mengeleho a popisuje některé lékařské pokusy na věznicích. Olga samotná byla vybrána do plynové komory, podařilo se jí však z davu vyselektovaných osob uprchnout a vrátit se na „svůj“ barák. „Její“ sekce sousedila s Terezinským rodinným táborem, v němž byli umístěni čeští Židé, jimž Olga věnuje část jedné z kapitol. Jakožto příslušnice táborového francouzského hnutí odporu pomáhala pašovat výbušniny určené členům Sonderkommanda, jejichž vzpouru zmiňuje. Své vyprávění končí krutou vzpomínkou na malé děti, které se v táboře taktéž nacházely. Příběh Olgy Lengyelové inspiroval Williama Styrona k sepsání románu *Sofiina volba* (1979), jenž byl o tři roky později v USA pod stejným názvem zfilmován. České vydání knihy *Pět komínů* zahrnuje kromě původních 27 ka-

pitol i další části, zejména rozsáhlý poznámkový aparát. Název knihy je symbolický a představuje počet krematorií, která se v koncentračním táboře Auschwitz nacházela.

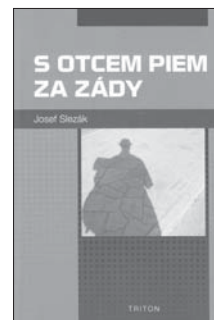
*Ergo Brauner, s.r.o., a Kartuziánské nakladatelství
Váz., 140x210 mm, 416 stran, 299 Kč*

S OTCEM PIEM ZA ZÁDY

Josef Slezák

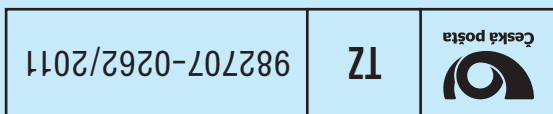
Autor deníku prožil příběh putování, který zásadně ovlivnil jeho další život. V poutnickém životě je člověk připraven o podporu rodiny a přátel; není jisté, že bude pokaždé snít nebo večeret; není jisté, že v noci bude spát pod střešou, ani to, že ho nohy donesou tam, kam chce dojít. Na neorganizované pouti se takové situace „existenční vydanosti“ objevují celkem často. Autor prožil několik životů nebezpečných situací, které ho naučily všimnout si okamžiků, kdy k němu mluvil Bůh – ať už skrze situace, či skrze „anděly“. On k nám mluví často, ale my si toho ve starosti o svou „zajištěnost“ často nevšimneme. Poutník je daleko víc závislý na tom, zda rozezná okamžik, kdy se s ním Bůh setkává. Kniha je výzvou pro ty, kdo mají strach spolehnout se na Toho, kterého nevidíme, většinou necítíme a jen tušíme, že nějak musí být...

*Stanislav Juhaňák – TRITON • Druhé
vydání, v Tritonu první • Brož., 110x164 mm,
182 stran + 16 stran barevné
obrazové přílohy, 189 Kč*



Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

**Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz**



**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spol. s r. o., vydává Matice cyrilometodějská, spol. s r. o., Olomouc, 24. Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Štefánková Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kiml, Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bídy v oblasti víry a mravů. Neznámá to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I.; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: knihy@maticecm.cz; Registrace: značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzgorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadáme nezveřejnění příspěvků nevracíme.